

ТАРАҚҚИЁТ ОДИМЛАРИ

МАРҲАМАТ ТУМАНИ ҚАНДАЙ ҚИЛИБ ИННОВАЦИОН ЯНГИЛИКЛАР МАРКАЗИГА АЙЛАНДИ?

Иброҳим АБДУРАҲМОНОВ,
инновацион ривожланиш вазири, академик

Президентимиз ўтган йил 21-22 май кунлари Андижонга ташрифи чогида камбагаллини камайтириши масаласига Андижон тажрибаси сифатидаги мутлақо янгича ёндашув ташаббуси билан чиқкан эди. Ўшанда мавжуд муаммоларнинг ечими бўйича кўрсатмалар берил, хар бир вазирлик, идора, тармоқ корхоналари ва маҳаллий хокимлик вакилларига ишин хонадон, маҳалла, кишлек ва туман даражасида ташкил килиши бўйича аниқ вазифалар топширилди. Муҳими, мамлакатимиз худудининг бир фоизининг ташкил этиладиган Андижон вилоятида юртимиз ахолисининг 10 фоизи яшаши камбагалликни бартараф этиш бўйича бажариладиган ишлар ва янгича ташаббусларнинг асосий нуткаси бўлиши ҳамда бу борада бажариладиган ишлар самародорлигини кўрсатувчи индикатор вазифасини ўташи аниқ ва равшан тушунирилди.

Белгиланган асосий йўналишлардан келиб чиқиб, инновацион ривожланиш вазирлиги Андижон тажрибаси сифатида катор янгича ёндашувли ишларни бажарди. Аввало, ахолини сердаромад, янги инновацияларга қизиқтириш ва улардан самаралий фойдаланишини ташкил этиш максадида Марҳамат туманинида 9 гектар ерда Андижон тажриба-кўргазма майдони ташкил этилди. У ўтган йиллар мобайнида иммий фаолиятга оид давлат дастурлари доирасида бажарилган, Андижон худудига мослаштирилган янги ишламалари таҳсилатнига тартиб килиш, ўргатиш ва ўз томорка њўйаликлинида, фермерлик ёки ишлаб чиқариши корхоналарида жорий этишига амалий ќумқамлаши ҳамда кейинчалик юкори самародорликка эришиш бўйича консалтинг хизматлари кўрсатишга йўналтирилган.

Андижон тажриба-кўргазма майдони худудида амарант, стевия, киноа, павловния, гожи, күшкүмас, чиба, љаҳория, пистия ва азолла каби ўсимликлар тажрибага тарикасида экилиб, парваришланмоқда. Масалан, озукдорлиги маккажуҳориникдан 5-6 барабор юкори бўлган, ёғи доровор саналадиган амарант ўсимлигининг андижонлик олимлар яратган, худудга мослашти-

тилиб, унда эйхорнива амарант ўсимликларидан биогаз олиш йўлга кўйилди. Бу усул ҳайвон гўнгидан олинадиган биогазга нисбатан бир неча марта арzon ва самародор экани амалда исботланган. Кўргазма майдонидаги павловния дарахтини кўпайтириш лабораторияси, юкори оқисилли ем тайёрлаш цехи, энергетик курилмалар цехи ҳам жой олиши кўзда тутилган.

► Давоми 4-бетда

ХАЛҚАРО АНЖУМАН ОЛДИДАН

Бахтиёр МУСТАФОЕВ,
Марказий Осиё ҳалқаро институти
директори ўринбосариМАРКАЗИЙ ВА ЖАНУБИЙ ОСИЁ:
ҲАМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧИ

Президентимиз Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан Ўзбекистон ташкил сиёсатидаги туб ўзгиришлар рўй бермоқда. Бу жараёнда Марказий Осиё минтақаси ташкил сиёсатини мухим йўналиши сифатида белгиланган янги ќўшичинлик ва қардошлик анъаналаридан мустаҳкамлаш, дустлик, ҳамкорлик мухитини кучайтириша замин яратмоқда. Табиийки, бундай яқин алоқалар мамлакатларимиз иктисолидиёт ривоқида ҳам ўз самарасини намоён қилаётir.

Рақамларга мурожаат қилсан, 2017 йилда минтақанинг ялли ички махсусоти 253 миллиард долларни ташкил этган бўлса, 2020 йил якунига келиб, пандемия бўлишига қарамай,

► Давоми 3-бетда

ЗАМОНДОШ

АЁЛ ТАДБИРКОР БЎЛСА...
нафақат оиласи, жамият ривожи учун ҳам қайғуриб яшайди

Асл тадбиркор кишилар ўз ишбилиармонлиги билан фаровонликка эришган. Фақат ўзларининг эмас, балки эл-улуснинг яхши яшashi учун ҳам ҳисса кўшган. Шиддат билан ривожланиб бораётган замон одамлардан унга ҳамнафас бўлиш, тенгма-тенг қадам ташлаш учун муттасил изланishi, ўқиб-ўрганиши талаб килмоқда.

Каратилган қатор қарор ва фармонларидан илхомланиб, ўз туманидаги "Аёллар дафтари", "Темир дафтар"га кирилтиган уй бекалари учун касб-хунарга ургутви ўқув маркази, тикиувчилик цехи очган тадбиркор — Насиба Тайлоказованинг амалга ошираётган ишлари билан танишиш жараёнida аёлнинг ишбилиарон бўлиши нафақат оиласи, балки жамиятнинг ривожи учун қаччалик аҳамият касб этишига яна бир карра амин бўлдик.

“Мирзаободда Тўмарис авлодини кўрдим”

Биз ҳикоя қилаётган тадбиркор аёл Сирдарё вилоятининг кумлик, шўрҳок тупроқдан иборат худудида жойлашган Мирзаободда истиқомат қиласи. Бу ерда ахолининг асосий қисми дехончилик ва чорвачилик билан шугулланади. Аёлларнинг аксари уй бекаси, беъзилари мавсумий дала ишларида ишлайди.

► Давоми 4-бетда

ПРЕЗИДЕНТ ТАШАББУСЛАРИ – АМАЛДА

Бугун ҳам тарихий тараққиётнинг янги ва айни дамда мураккаб босқичида Ўзбекистон Республикаси туркий тилли давлатлар ўргасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини янада мустаҳкамлаш ва кенгайтиришга муносиб ҳисса қўшишга тайёр.

Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси ПрезидентиТУРКИЙ ТИЛЛИ ДАВЛАТЛАР
ПАРЛАМЕНТ АССАМБЛЕЯСИ БИЛАН
ТИЗИМЛИ ҲАМКОРЛИККА
СТАРТ БЕРИЛМОҚДА

Фозилжон ОТАХОНОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси ҳузуридаги
Қонунчилик муаммолари ва
парламент тадқиқотлари институти
директори

Сўнгги йилларда Ўзбекистоннинг ташкил сиёсати, ҳалқаро ҳамкорлик соҳасидаги ривожланишистиқболлари тобора кенгайшибормоқда. Юртимиз мангафтаририни жаҳон майдонидаги илгари суриси, унинг ҳалқаро нуфузини оширишда Олий Мажлис палаталарининг ўрни бекејидир.

Муштарак маънавий қадриятларимиз ва умумий тарихимизни бирлаштириб турган туркий дунё мамлакатлари билан сиёсий, ижтимоий-иқтисодий, маданий-гуманитар соҳалардаги муносабатларни янада ривоқлантириш аҳамият касб этиди. Шу нуткаи назардан, Туркий тилли давлатлар Парламент ассамблеяси (ТуркПА) билан изчил алоқалар ва конструктив мулокот кенгайтирилаётганни мухим тарихий воқеадир.

Маълумки, жорий йилнинг 23-24 июнь кунлари кўхна ва бокий Бухоро шаҳри мезбонлик қилган Барқарор ривожланиш мақсадларига

► Давоми 2-бетда

ҚАРОРГА ШАРХ

ТИББИЁТ СОҲАСИДА КАДРЛАР
ТАЙЁРЛАШНИНГ ЯНГИ
ИСТИҚБОЛЛАРИ ОЧИЛДИ

Ўзбекистонда яна бир хорижий олий таълим муассасаси – Н.И.Пирогов номидаги Россия миллий тадқиқот тиббиёт университетининг Тошкент шаҳридан филиаллари ташкил этилди. Куни кеча Президентимиз шу ҳақдаги карорни имзолади.

Қарорга мувофиқ, бу филиалнинг асосий фаoliy ийуналишлари соглини сақлаш тизими учун малакали тиббиёт кадрларини тайёрлаш, ўқув жараёнига илгор педагогик ва ахборат технологияларни, илм-фанинг сўнгги ютуқларини жорий қилиш, тиббиёт соҳасидаги фундаментал ва амалий илмий-тадқиқотларни олиб бориш каби вазифалардан иборат бўлади.

Филиалдаги таълим жараёни Россия федерал

таълим стандартларига мувофиқ, Ўзбекистон Соглини сақлаш ҳамда Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирларини билан келишилган холда тиббиёт олиб борилиши белгиланди.

Н.И.Пирогов номидаги Россия миллий тадқиқот тиббиёт университети шонли тарихига эга. ОТМ 1906 йилдан бўён фаолият кўрсатиб келади.

► Давоми 2-бетда

ТАРАҚҚІЁТ ОДИМЛАРИ

МАРҲАМАТ ТУМАНИ ҚАНДАЙ ҚИЛИБ ИННОВАЦИОН ЯНГИЛИКЛАР МАРКАЗИГА АЙЛАНДИ?

Бошланиши 1-бетда

Ушбу худудда бажарилган янги ёчимлардан яна бирни сурориши тизимида инновациян изланишлардир. Кўргазма майдонига факат оқим кучидан фойдаланиб, сувни ҳаржатсиз юкорига кўтарувчи гидротаралнларнинг турли модификациялари ўрнатилимод. Бундан ташкири, шаршасиз оқим сувни энергиясидан фойдаланиб, сувни юкорига кўтариши курилмасини яратиш ва ишга тушуриш режалаштирилган. Бу уччалик катта бўлмаган ер майдонларини ортигича сарф-ҳаржатсиз сурориши имконини беради.

Андикон тажриба-кўргазма майдони трансфер ва интеграция кишиш жараёнида замонавий халқаро технологияларни тажриба-сизовдан ўтказиша хизмат қиласди. Вилоят ва республика миёсида фермерлар, томорқа эгалари ушбу тажриба майдонида намойиш этилган янги технология-

ларни ўз майдонларида жорий этиш кўнимасини ўзлаштириш, юртимиз учун янги хисобланадиган ўсимлик турлари намуналаридан фойдаланган холда уларни ўз участкаларида кўпайтириш ва сифатни маҳсулот олиш имкониятига ега бўлади. Кўп холларда кўз билан кўрмагунча инновациялар курдатига ишоншин кийин. Бекиз “Эшитганинга эмас, кўрганинга ишон”, дейишмайди. Инновацион ривожланиши вазирлигининг Андикон тажрибаси сифатида бажарилётган амалий ишлари бевосита ёшларнинг янгила билим олишига шароит яратиш, уларда мухандисик кўнимасини хозирдан шакллантириш, дунё илм-ғанданидаги янгиликларни ўз она тилимизда мунтазам олишишни таъминлаш каби ёндашувлардан иборат.

Андикон тажриба-кўргазма майдони вилоят олий таълим мусассасаларини қамраб олган

холда, Марҳамат туманинни инновацион худудга айлантиришда асосий драйвер бўлиб хизмат қилиши учун барпо этилган. Бундай инновацион драйверлар юртимизнинг барча худудида ташкил этилиши масқад қилинган ва уларда сизовдан ўтган самарали лойхалар бошкадар учун намуна бўлиб хизмат қилиши кўзда тутилган.

Бошқача айтганда, юртимизда биринчи марта худудни ривожлантиришнинг драйвери сифатида иккита катта платформа ишга туширилди. Була — Марҳамат инновацион тажриба-кўргазма полигони ва тўла куриб битказилиб, жиҳозланган ёшлар технопарки.

Полигон дейилганда, кўччилик қишлоқ хўжалигига йўналтирилган янги инновацион ишламаларни тушунади. Аслида эса бу, аввало, Андиконда, қолаверса, мамлакатда янги иш ўринлари яратиш, камбагаллини кисқартишиб ва тадбиркорлини ривожлантириша намуна бўлиб хизмат қиласди.

Марҳаматда биринчи марта техношон ташкил қилинмоқда. Айтайлик, янги нав пайдо бўлса, у ерга етказилди ва экилиб, намойиш этилади.

Олимларнинг янги ишламаларни намойишни қаторида гояял ва ишламаларни дўконни хам очилиб, нарх-навосигача ёзиб қўйилади. Хоҳлаган одам Марҳаматга киравершида тўхтаб, қанақ янги инновацияларни борлигига қизиқадиган бўлса, ўша жойда дарров тушунириб берилади. Шартнома тузилиб, хотув ўйла қўйилади. Яъни бундан полигон хотув ҳам мафташ кўради.

Иккинчи жуда муҳим жиҳат бу — ахолининг қисқицини. Андиконда инновацияларга рагбат юкори эканнига барчамиз гуво бўлиб турибиз. Марҳамат жорий қилинган тизим шундан иборати, мисол учун, кишилар “Нима экин бор?” деб сўраб келса, юкори самародорлика эга кўчут турларни кўрсатамиз ва: “Агар экадиган бўлсангиз, кўчутни берамиз ва ҳосилини сиздан ўзимиз сотиб оламиш. Чунки уни киша ишлайдиган цехлар хам кўрдимиз”, дейиз. Ёки сипос тайёрлаш технологиясини кўрсата оламиш. Бу технологияга кўра, кишилар хомашени ерга кўмасдан, ўз ёхтиёжига яратиш силос тайёрлаш олиши мумкин.

Паррандачилек бўйича хинд юргурдак ўрдагини тавсия киламиш. Юкори рентабелли бу тур уч ойда тухумга киради ва хар куни маҳсулот беради. Унинг тухумни киммат ва шифобашх бўлгани учун сотиб оладиган тадбиркорлар етарлича. Яна бир парранда тури — чех доминант товуклари бройлердан яхширок хисобланади. Чунки касал бўлмайди, тухумдан тўхтагач, вазни тез ошади, тухум бериди пайтида хам, тўхтаганида хам гўштини бемалол истемол киша бўлади. Бошقا тур товуқларнинг эса тухум пайтида гўштини истемол кўлиб бўлмайди.

Курилиш соҳасига келсак, пенобетон чиқарадиган ўскунини кўрсата оламиш. Уни маҳаллага ўрнатиб кўйсак, айтайлик, маълум бир хонадон пенобетон ишлаб чиқараверади. Бу маҳсулотнинг харидори кўп. Чунки хозир юртимизнинг барча ху-

дудида жуда катта курилиш ишлари олиб борилмоқда. Шу сабабли унга талаб юкори.

Инновациян ковун этишириши иссиқонаси хам шундай янгиликлардан бири. Ҳосил этишириши жаҳаранини агроном-мутахассис назорат қилиб туради. Экини ўзлари экилиб, ўзлари сотиб олади, қайта ишлаб экспорт қиласди. Нархи — бир килоси

6-10 АҚШ доллари атрофида. Еки кулуниш иссиқонасини олайлик. Бу иссиқонанинг нархи 1,5 миллион АҚШ доллари атрофида бўлиб, сафарс куплунайлар экилиди. Тайёр ҳосилнинг килограмми 25 доллар атрофида баҳоланади. Тадбиркорларни марказга мунтазам тақлиф қилиб турдимиз. Уларга барча инновацияларимизни кўрсатамиз, тушуниризмиз. Агар шартнома тузиша, ўзимиз куриб берамиз. Кайси тадбиркор баҳолига қизиқа, марказ унга иссиқона куриб беради, ишланиши ва парваришилашни ўргатади, керакли кўзларни беради, маҳсулотни айтилди. Нархда ташкил этилиб, мураккаб технологик маҳсулотларни ишлаб чиқаришга сарфланадиган ҳаражатларни кисқаршига ёршилмоқда. Яхин келакақда айдан шу соҳа бўйича етук мутахассисларга талаб ошиши ҳам айни ҳақиқат. Биз ҳозирдан 3D моделилаштириш асосларини ўргатиша қаратилган ўкув режалар туздик. Қолаверса, олимлар, хусусан, ёш таддикотиларнинг билимни ошириш, жаҳон им-фани билан интеграциясини таъминлашнинг самарали ўйларидан бири истиқболи мутахассисларни малакасини ошириши таъминлашадир. Хорижий имлий марказлар ва таддикот институтларида тажриба ортириши таълим ва амалийтингин бир нуткада кесишувига олиб келади. Илмий ғоялар, таддикот ва технологик тажриба алмашиниши ўз-ўзидан ишга тушади. Тубдан янгиловчи инновациялардан кўзда тутилган мақсад ҳам ана шундан иборат.

Андикон тажрибаси орқали кўрга киритилган ютук ва ортирилган тажрибани юртимизнинг

бошқа худудларига ҳам ўзига хослигидан келиб чиқиб, боскима-боскич жорий этиш долзарб вазифаларидан бўлади. Зоро, туман ва қишлоклар ахолисига учун манфаатни лойхаларнинг йўлга кўйилиши узоқ жойлардаги иктидор эгаларини аниқлаб, уларнинг салоҳиятини намоён этишига хизмат қиласди. Қишлоқ ва туманларда яшовчи аҳоли фаронволигини ошириш, қишлоқ ёшларнинг таълими олиши учун шарт-шароит яратиш иктисадиётимизнинг малакали кадрларга эҳтиёжини қаноатлантириди, истиқболда камбағалларни камитиришга хизмат қиласди.

Кўринич турганидек, ҳамма гап янгича фикрлайдиган, замонавий тушунчаларга эга ва иктисадиётининг замонга мос инновацияларни англаб етган янги авлод тадбиркорларни шакллантириш устида бормоқда. Инновацион ривожланиши вазирлиги бу борада тадбиркорларга ўнрак бўлиши учун намуна технологияларни намойиш қилиш ва кўмаклашишдан кўзда тутилган асосий мақсад анда шу янги тушунчаларни шакллантиришади. Президентимиз таъкидлаганидек, Андикон ҳалқи янгиликларга интиладиган мард ва танти кишилар. Марҳамат инновацион полигонида таклиф қилинаётган

“буюртмачи-тадбиркор-буюртмачи” тизими келаджаҳда тадбиркорнинг кўлига ўтади ва унинг ўзи буюртмачига айланади. Бу эса мамлакатни инновацион ривожланиши стратегиясида назардада тутилган “нолдан бирин яратиш” тизиминиг мөхиятини кўрсатиб беради. Мазкур ташаббус кенг кулоч ёйғач, ҳалқ орасида омалашини билан бир каторда “бирдан мингни яратиш” тизими ўз-ўзидан ишга тушади. Тубдан янгиловчи инновациялардан кўзда тутилган мақсад ҳам ана шундан иборат.

Андикон тажрибаси орқали кўрга киритилган ютук ва ортирилган тажрибани юртимизнинг

ришим, уларнинг бекаму-кўст яшаши учун ҳам курашишм кераклигини тушунишетдим. Ҳамма нарсангиз вакт деган ўз давоси бор. Чорасиздек кўринган ҳар қандай дард ҳам вакт ўтиши билан ўз давосини топиб кетар экан. Турмуш ўтргуми вафот этган пайт кўнглигати хеч нарса сигмай, шошилиш фермерликни топтишибириб хато қилганимни тушунишетдим.

Менга тинчлик бермаётган файрат-шилоатиминг амрига бўйисунд, тумандаги захирада ерлардан олиб, янгидан фермер хўжалиги ташкил қилишини дилимга тугиб, ҳаракатни бошладим. Максадимга эришдим. Энди қийинчиликлардан чўчимасдим, сабаби бу вақта келиб фарзандларим вояже этиб, кўлим узайб қолган эди. Бирюз яхин кўмаким, иш ўтирувим бўлган бўлса, ўй-рўзғор ишларни кизларим тўлиқ кўлга олган эди. Камҳосил, ташландик ерда ташкил килган фермер хўжалигим тинимиз мөхнатларим эвазига илғор хўжаликлир сафидан ўрин олди. Ер ҳайдаштадан тортиб, культивация кишигача ўзим бажарман, меҳр билан қайта-қайта ишлов бераман. Шуни яхши биламанки, ерга меҳр берсангиз у хеч қочан куруқ кўймайди. Ишчиларимни куруқ кўймайман, маҳаллада қийналган оила-хам ўтишини тушунишетдим.

Яратганга шукр, тумандаги илғор фермер хўжаликлардан бириман. Инсон астайдиги ҳаракат килса, кўзларнинг ниятига этишига хётим давомида кайта-кайта гуваётган ўтирувим бўлган бўлса, агар аёл кишининг кўлида хам ғонимнига олиб кетсангиз керак!“ деганин хеч эсмидан чикмайди. Ўрнидан турдимда: “Мавсум охирда кўраси, галла ва пахта режасини ҳаммадан олдин бажарман”, дедим дадил. Сўзимни устидан чиқиш учун бор имкониятимни ишга солиб, кечани кечади, кундузни кундуз, демай ҳаракат килдим. Мехнатларим зое кетмади, айтганимдек, режанини биринчилардан бўлиб ишлаб кетсангиз керак!“ деганин хеч эсмидан чикмайди. Ўрнидан турдимда: “Мавсум охирда кўраси, галла ва пахта режасини ҳаммадан олдин бажарман”, дедим дадил. Сўзимни устидан чиқиш учун бор имкониятимни ишга солиб, кечани кечади, кундузни кундуз, демай ҳаракат килдим. Мехнатларим зое кетмади, айтганимдек, режанини биринчилардан бўлиб ишлаб кетсангиз керак!“ деганин хеч эсмидан чикмайди. Ўрнидан турдимда: “Мавсум охирда кўраси, галла ва пахта режасини ҳаммадан олдин бажарман”, дедим дадил. Сўзимни устидан чиқиш учун бор имкониятимни ишга солиб, кечани кечади, кундузни кундуз, демай ҳаракат килдим. Мехнатларим зое кетмади, айтганимдек, режанини биринчилардан бўлиб ишлаб кетсангиз керак!“ деганин хеч эсмидан чикмайди. Ўрнидан турдимда: “Мавсум охирда кўраси, галла ва пахта режасини ҳаммадан олдин бажарман”, дедим дадил. Сўзимни устидан чиқиш учун бор имкониятимни ишга солиб, кечани кечади, кундузни кундуз, демай ҳаракат килдим. Мехнатларим зое кетмади, айтганимдек, режанини биринчилардан бўлиб ишлаб кетсангиз керак!“ деганин хеч эсмидан чикмайди. Ўрнидан турдимда: “Мавсум охирда кўраси, галла ва пахта режасини ҳаммадан олдин бажарман”, дедим дадил. Сўзимни устидан чиқиш учун бор имкониятимни ишга солиб, кечани кечади, кундузни кундуз, демай ҳаракат килдим. Мехнатларим зое кетмади, айтганимдек, режанини биринчилардан бўлиб ишлаб кетсангиз керак!“ деганин хеч эсмидан чикмайди. Ўрнидан турдимда: “Мавсум охирда кўраси, галла ва пахта режасини ҳаммадан олдин бажарман”, дедим дадил. Сўзимни устидан чиқиш учун бор имкониятимни ишга солиб, кечани кечади, кундузни кундуз, демай ҳаракат килдим. Мехнатларим зое кетмади, айтганимдек, режанини биринчилардан бўлиб ишлаб кетсангиз керак!“ деганин хеч эсмидан чикмайди. Ўрнидан турдимда: “Мавсум охирда кўраси, галла ва пахта режасини ҳаммадан олдин бажарман”, дедим дадил. Сўзимни устидан чиқиш учун бор имкониятимни ишга солиб, кечани кечади, кундузни кундуз, демай ҳаракат килдим. Мехнатларим зое кетмади, айтганимдек, режанини биринчилардан бўлиб ишлаб кетсангиз керак!“ деганин хеч эсмидан чикмайди. Ўрнидан турдимда: “Мавсум охирда кўраси, галла ва пахта режасини ҳаммадан олдин бажарман”, дедим дадил. Сўзимни устидан чиқиш учун бор имкониятимни ишга солиб, кечани кечади, кундузни кундуз, демай ҳаракат килдим. Мехнатларим зое кетмади, айтганимдек, режанини биринчилардан бўлиб ишлаб кетсангиз керак!“ деганин хеч эсмидан чикмайди. Ўрнидан турдимда: “Мавсум охирда кўраси, галла ва пахта режасини ҳаммадан олдин бажарман”, дедим дадил. Сўзимни устидан чиқиш учун бор имкониятимни ишга солиб, кечани кечади, кундузни кундуз, демай ҳаракат килдим. Мехнатларим зое кетмади, айтганимдек, режанини биринчилардан бўлиб ишлаб кетсангиз керак!“ деганин хеч эсмидан чикмайди. Ўрнидан турдимда: “Мавсум охирда кўраси, галла ва пахта режасини ҳаммадан олдин бажарман”, дедим дадил. Сўзимни устидан чиқиш учун бор имкониятимни ишга солиб, кечани кечади, кундузни кундуз, демай ҳаракат килдим. Мехнатларим зое кетмади, айтганимдек, режанини биринчилардан бўлиб ишлаб кетсангиз керак!“ деганин хеч эсмидан чикмайди. Ўрнидан турдимда: “Мавсум охирда кўраси, галла ва пахта режасини ҳаммадан олдин бажарман”, дедим дадил. Сўзимни устид

ЎЗБЕКИСТОН ИФТИХОРИ

Нигора Турсунқурова: ТОКИО ОЛИМПИАДАСИДА ШОҲСУПАДАН ЎРИН ОЛИШНИ НИЯТ ҚИЛЯПМАН

Умр — ўўл, инсон — ўйловчи. Саёҳ сафарга отпандими, ўўл босиб ўтила жак. Сафарда эса чидамли одамгина мудаффакият қозонади. Буғунги қаҳрамонимиз хам ютуқларига чидам ва сабр билан эришган.

Нигора Турсунқурова 10 ёшида спорт оламига кириб келди. 2010 йилдан бўён WTF таэквондо билан шугулланади. 2013 ўши терма жамоа сафига қабул қилинган "Хан-Ган" клуби тарбияланувчиси. 2016 йилги Rio Олимпиадаси шитирокчиси. Қитъа чемпиони. Осиё ўйинлари совриндори. Гран-при турнирлари, турнир нуфуздаги 20 дан ортиқ ҳалқаро мусобакаҳинг болиб ва соевриндори. Ҳалқаро тоғифодор спорт устаси.

Буғун мамлакатимизда хотин-қизлар спортига алоҳида эътибор қаратади, улар мудаффакиятлари билан бўтиборни оқлаётгани, жамиятда ўз нуфузига эга бўлаётганини эътироф этиши лозим. Биз Токио Олимпиадаси олдидан Нигорани сұхбатга чорладик.

— Инсонга ўзи севган, ўзи қизиқкан машгулот билаш шуғулланиши ҳамиша қувонг келтиради, хотиржамлик бағишлайди. Спортиң ҳаётингизда қандай аҳамиятга эгалиги барчани қизиқтириди.

— Спорт — ҳаётиминг бир қисми. Болалигидан спорта қизиқдим. Машгулоптарда тобландим. Устоzlар меҳнати ва маслаҳати турфайи буғуни кунга етиб келдим. Спорт менга сабр-бардошни, чидамлиликни ўргатди. Орзуларим, мақсадларим — барчасига эришиша спортнинг ҳиссаси бор.

— Одимлар биринчи кадамдан бошланади. Спорти кириб келишингиз, илк машгулот, мураббий... Үн ийл оргта қайтсан!

— Ҳар бир инсон қайси йўналишда бўлмасин, илк қадамини ёдда саклаг қолса керак. Таэквондони ёктириб қолишимга ва унга мөхр кўйишмага мураббийим Дмитрий Хван сабаби бўлган. У тўғракка келган ҳар бир болаг узгача муносабатда бўллади, калбига йўн топа олади. Машгулоптар давридаги қийинчиликлар, турушмовчиликлар, ғалабалару мудаффакиятсизликлар — барчаси менга катта сабок бўлди. Мураббийим билан худо дўстдек гаплашамиз, сирлашамиз. Муаммоларимизни тортинимай айтамиз, қийинчиликларни енгизга, турли синовлардан ўтишда қераки маслаҳатини аямайди. Менда қандай вазият бўлмасин, мусобака галабага эришсан ҳам, ютқазиб қўйсан ҳам кўн силтаг ташлаб кетмайди, аксинча, худди ўз отамдек тўғри йўл кўрсатишига ҳаракат қиласди. Бундай мураббийини эъзозламаслик, меннинг назаримда, катта хато.

Болалик кунлариминг биринча кизлар билан кўчада ўйнаб юргандим. Ниманиндири бўлиша олмай, ҳафалашиб қолдик. Табиатан аразилигим боис, уйга кетиб қолдим. Шу воқеадан сўнг икки хафтача кўчага чиқмадим, лекин яширича дeraзадан кўчага мўралаб кўядим. Уша пайта акаларим спорт билан шугулланарди. Катта акам уйда ўтириб зерикёттанимни кўриб, ўзи билан машгулотга боришини таклиф кили. Рози бўлдим. Мусобакаларда шитирок этишини ва мудаффотлар олишини бошлаганимда, ўша қизлар ва акамга раҳмат айтишим, қераклиги ҳақида ўйлаб қолдим. Ахир, акам ўзи арас ғўлмаганинда, спорти кириб келмаган бўлардими.

Шу тутубайли спортида бўри қанча ютуқларга эришдим, мамлакат чемпиони бўлдим. Мактабда ўқиб юрган кезларим — 14 ёшида мамлакат терма жамоаси сафига қабул қилиндим. Бу ерда, табиийки, кўзга кўринган ва таърибали спортчilar, муҳит, тартиб-коида бор. Жамоада ўз ўрнимга эга бўлишимда спортчilar, мураббийлар яқиндан ёрдам берди.

— Спорт доимий ғалабалардан иборат эмас. Ғалабани бой берган кезларингиз кўнглингиздан қандай кечинмалар ўтади?

— Мағлубият аланмини тотмаган спортичинг ўзи бўлмаса керак. Бундай вазиятларда, албатта, кайфиятнинг тушуб кетади. Чунки ҳар бир спортчи ғалаба учун майдонга тушади. Аммо мағлубият бўлажак ғалабадан дарак, дейишиди. Қаердадир хатолика йўл қўйгансизки, имконияти бой берасиз. Айнан мана шу хатони топиб, яна ўз

фақат ундан тўғри фойдаланиб ҳаракат қилиш қераклигини англашим. Мухлислар қалбидан жой олдим. Бунинг ўзи хам катта баҳт. Ўзбекистон WTF таэквондо ушумаси катта бир оила ва бу оиланинг аъзоси эканимдан фаҳралманам.

— Иорданиядаги лицензион турнирдан қандай ҳиссиятлар қолди?

— Ажойи! Олимпиададага йўлланима оғланимдан жуда хам хурсандм. Нанфакат ўзим, бўлак жамоадошим. Улугбек Рашидов йўлланима оғлани учун хам икки карра хурсанд бўлдим. Юзимиз ёруғ бўлгани учун Яраттандан миннатдорман. Ўшбу лицензияларни кўлга киришда бизга барча шароитларни яратиб берган раҳбариятимизга, мураббийларимизга ва ота-оналаримизга минг раҳмат. Жанглардан олдин ўзбекистон Миллий олимпиада кўмитаси раиси ўринбосари, Ўзбекистон WTF таэквондо ушумаси раиси Шерзод Тошматов Иорданияга етиб келди ва замнинг ўзида бизни кўллаб-куватлаб турди. Бу бизга, албатта, Токиодан олтин медаль билан қўйилди.

— Ҳадемай Токио Олимпиадасига старт берилади. Айни дамда кўнглингиздан нималар ўтятди?

— Афсонавий бокси Мухаммад Али: "Одам машгулот запларида чемпион бўлмайди. Чемпион бўлиш учун ишни руҳиятдан бошлаш керак — истак, орзу ва уз ғалабасини аниқ-тиниқ ҳис килишгина кишини мақсадига элтади", деган эди. Рио Олимпиадасидаги шитирок этдим, бирор совриндорлар каторидан жой олиш наисбетимди. Худо хоҳласа, Токио Олимпиадаси мусобакаларидан шоҳсупадан ўрин олишини ният қилиялам.

Давлатимиз раҳбари Ёшпар кунига багишланган тантанали маросимда сўзлаган нутқида биз — Токио Олимпиадаси шитирокларига иотук, ва зафарлар тилади. Президентимизнинг ишончи ва кўллаб-куватлапши мусобакаларда менга куч беради. Асосий мақсад — Ўзбекистон шарафимга ҳимоя қилиш.

— Орзуларингиз ушалсин. Сиздан юқсан ғалабалар кутамиз.

**"Янги Ўзбекистон" мухбири
Башорт ЮНУСОВА
сўхбатлашди.**

СЎЗ — ТОКИО ОЛИМПИАДАСИ ЙЎЛЛАНМАСИ Соҳиблари

Кўчли иштиёқ билан медаллар учун курашамиз

Гуломжон АБДУЛЛАЕВ,
Эркин кураш бўйича
Оссиё чемпиони,
"Шуҳрат" медали совриндори:

— Янгиободда ўқуев-машгулот йиги ни ўтказётгандик. Ў-фукрим Токио Олимпиадаси билан банд, мақсадим чемпион бўлиши. Дафъятан замга кириб келган мураббийларимиз Олимпикон Ҳикматов ва Абдурауф Бозорбоев бир зум машгулотни тўхтатишимиизни сўрайди. Президентимиз мени давлат мудофтога лойик кўрганини айтишиб, бирмас-бир багрларига босиб, елкамга қоқиб кўйди. Энди, албатта, Токиодан олтин медаль билан қайтишим шартигига яйтибди. Бундан ўзимда ўйк хурсанд эдим. Очиги, Президентимиз халқумиз олдидағи арзимас меҳнатим учун мени "Шуҳрат" медали билан тақдирлашни ўч куммагандим. Бу мен учун кутилмаган янгилик, раббат бўлди.

Дарҳол ўйга қўнгироқ қилиб, хушхабарни яқинларига етказдим. Биласизми, ота-она учун фарзандининг ютуғи энг катта мудофтот. Оила аъзоларим, мураббийларимиз шундай да шитирок этидик.

Ха, таркибада энг ёш спортчилардан бориман. Илк бор Олимпиадада Президентимиз томонидан ёшларга қараштапе ўтибор ва гамхўрликнинг маҳсулни деб ҳисоблайман. Насиб қипса, Токио Олимпиадасидаги шитирок этдим, бирор совриндорлар каторидан жой олиш наисбетимди. Худо хоҳласа, Токио Олимпиадаси мусобакаларидан шоҳсупадан ўрин олишини ният қилиялам.

Ишонч — тўганмас қувват

Шахноза МИРЗАЕВА,
Каноэда эшқаш эшиш
бўйича жаҳон чемпиони:

— Бахтсиз ҳодисага учраб, шифтега термурлиб ётган кезларим кимдир, "спорт ҳаётинани тубдан ўзгартириб юборади", деган фукрни айтса, табииики ишонмасдим. Бирор шундай бўйди: параканоз спорти ҳаётимза мазмаз, коронгу кунларимга ранг киритди.

Мактабда бошлангич синфда ўқиб қезларимдаёқ спортга мөхр кўйдим. Жисмоний тарбия фанини яхши кўрар, тенедошларимга қарагандан тез юргар эдим. Бирор 10 ўшидама бахтсиз ҳодисага учраб, бир оёғимдан айрildim. Иккى йўл орасида тирик қолиши бахт экан. Яқинларим ҳам, ўзим ҳам тирик көлганимга шукр қилди: тақдирда битилгани шу экан.

Бахтсиз ҳодисадан сўнг руҳим чўкиб қолди. Бу ҳоҳдан ўзимни кутқариши учун мактабимиздаги баскетбол машгулотига мунтазам қатнадим. З ўшидама машқилардан сўнг пневматик миљтиқдан ўқ отишга қизиқиб қолдим. Бирор бу спорти тирик ҳам ҳаётимдаги бўшилкин тўлдира олмасди. Колледжа ўқиб юрган кезларим эса Артём Каримеев параканоз билан шугулланб юршишини таъсия қилди. Параканоз, буғун фахр билан айтиб оламанки, мени кашф қилди: нафақат

Ўзбекистон, балки жаҳон ареналаридан ўзбекистон билан менинг исимим ёнма-ён янгри башлади. Каноэда эшқаш дастлаб өвқатимни мазмунли ўтказувчи машгулот бўлган бўлса, ҳозир ҳаётимни усиз тасаввур кила олмайман.

Ёшлар куни муносабати билан бўйи ўтказувда Президентимизнинг Токио Олимпиадасига йўлланманни кўлга кириштап спортичларга муносабатидан бошим кўкка етди. Нафақат биз, бизни тарбияласан, камолга етказсан ота-оналаримиз, устоз ва мураббийларимиз ҳам мамнун бўлди. Бу ишонч галаба қозониш учун ёнгилмас кувват манбаи эмасми?

Ҳамюртимиз Оксана Чусовитинанинг номи дунё спорти гимнастикаси тарихи саҳифаларига Олимпиада ўйинларида 8 марта иштирок этган ягона спорти гимнастика устаси сифатida битилади.

Ольга Забелинская Токио Олимпиадасидаги велоспорт бўйича аёллар ўртасида дастлабки ўзбекистонлик спортчи бўлиб тарихга киради.

"Янги Ўзбекистон" ва "Правда Востока" газеталари таҳририяти" ДУК

МУАССИС:
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси

Девонхона: (0-371) 233-70-98 Котибият: (0-371) 233-56-60 Эълонлар: (0-371) 233-57-15 E-mail: yuz-gazetasi@mail.ru

Бош муҳаррир:
Салим ДОНИЁРОВ

Таҳририята келган кўлёмалар тақриз қилинмайди ва муаллифа кайтарилмайди.
Газетанинг етказиб берилши учун обнани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

Газетанинг полиграфик жиҳадидан сифатли чоп этилишига "KOLORPAC" МЧК масъул.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузыридағи Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рекам билан рўйхатта олнинг.

Нашр индекси — 236. Буюртма — 2160.

76851 нусхада босилди.

Ҳажми — 3 табоб. Офсет усулида босилган. Қозғ бичими А2.

Баҳоси келиштилган нарҳда.

"KOLORPAC" МЧК босмахонаси чоп этилди.

Босмахона манзили: Узбекистон, 100060.

Ташкент, Янги шаҳар кўчаси, 1-А ўй.

Босмахона телефони: (78) 129-29-29.

Навбати муҳаррир: Башорт Юнусова
Мусахих: Ойдин Аляутдинова

Манзилимиз:
100029, Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

ЎзА якуни — 2